

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

Абонаментъ за година:

България 5 лева
 чуждестранство 10 „

Абонаментът става винаги до края на годината.

Неплатени писма не се приемат.
 Ръкописи не се връщат.

Единъ брой 10 стотинки.

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Всичко що се отнася до в. „Свободенъ Гласъ“ да се изпраща до редакцията.

Редакцията и Администрацията на вѣстника се намира въ ул. „Шуменска“, сръщу Варненската Окр. Пост. Комисия и до печатницата на Добри Тодоровъ и С-ие.

Редакторъ-стопанинъ: Стефанъ Ив. Петковъ.

Таксата за публикациите

За единъ л. с. м. на 1 стр. 1) за единъ път 25 ст., за 8 пъти 24 ст. и за повече, до 10 пъти — по 20 ст., 2) за единъ л. с. м. на четвърта страница за единъ път 18 ст., за три пъти 15 ст. и за повече, до 10 пъти — 10 ст. и за обявления на Службенихъ Пристави за единъ път 4 ст., за два — 6 ст. на дума, а хазновитъ такива — по 4 стот. за единъ път на дума.

Единъ брой 10 стотинки.

ГЛАВНА КОЛЕКТУРА

НА

АГОШЪ Х. ГАРАБЕДОВЪ, Варна

пустна въ продажба лозове отъ

I класъ на IX лотария

Търси подколлектори съ износни условия.

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ

въ рѣка-Девня или на съдружнически начала

БАКАЛНИЦА КРЪЧМА И ХАНЪ

които даватъ единъ доста добъръ приходъ.

Справка въ редакцията на в. „Свобод. Гласъ“.

ПРОДАВА СЕ ВОДЕНИЦА

съ всичкитъ принадлежности; едно здание състояще се отъ 2 стаи за живѣне, 2 сайванта и подъ единия има фурна; 1 локобилъ, заедно съ зданието съ 8 конски сили, 2 камака, 7 атмосфери, дѣйствующе съ вода и съ всичкитъ желѣзни принадлежности; единъ даракъ поставенъ да работи съ пара; една градина състояще се отъ 8 декара; двѣ свини английска порода; 120 кокошки; 20 патки и йордечки съ разни курници.

Интересующитъ да се отнесатъ до Христо М. Инглезовъ въ с. Тюркъ-Арнауларъ, Провадийска околия.

ИЗГУБЕНЪ ЗАПИСЪ

Игубенъ отъ Атанасъ Панчевъ, отъ село Бѣла (акдере) на Георги Желевъ отъ село Аврентъ, съ падежъ 1 януарий 1910 год. на стойностъ 140 лв. въ чийто рѣцъ попадне да се счита невалиденъ.

1—1

съ почитание: Г. ЖЕЛЕВЪ

НЕНО КОЕВЪ

АДВОКАТЪ — ВАРНА

приема да защитава дѣла прѣдъ всички сѣдилища въ България.

На бѣднитъ защита безъ възнаграждение.

Писалище — булевардъ „Мария Луиза“ близо при офицерския клубъ.

КУПУВАМЪ АКЦИИ

отъ разни дружества и банки съ много

ИЗНОСНИ ЦѢНИ.

Справка въ редакцията на в-къ „Свободенъ Гласъ“, ул. „Шуменска“

Г-ца Ребека Рафаелъ Б. Аврамъ

и
Г-нъ Давидъ Лапо
 АНТИКАРЪ

Ще се венчелятъ на 27 т. м. въ гр. Видинъ.

Настоящото замѣня отдѣлнитъ покани.

Хирургъ-заболѣкаря Бойчевъ

обявява на почитаемихъ си клиенти, че е заминалъ за чуждестранство и ще се върне къмъ края на м-цъ януарий.

ПРОДАВА СЕ воденица въ рѣка-Девня съ 4—5 камака.

За споразумение въ редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.

ДАВАТЪ СЕ подъ наемъ двѣ нови стаи въ ул. „Дебърска“, № 10 сръщу бившата Земледѣлческа Банка.

ДАВА СЕ подъ наемъ стая мебелирана въ Пуч. Справка въ редак. на в. „Св. Гласъ“.

ТЪРСИ СЕ къща самостоятелна съ 3 стаи Справка въ редакцията.

Искайте чисто натурално безъ никаква смѣсъ

КРАВЕШКО МАСЛО

отъ Димо Стояновъ бакалинъ въ Ю уч., близо до окръженъ сѣдъ.

МЛАДЕЖЪ

съ V кл. образование, двѣ годишна търговска и двѣ годишна писарска практика, свършилъ воената си тежба, знаещъ български, отчасти френски и руски търси подходяща работа въ нѣкоя кантора, фабрика, търговска къща или въ нѣкое дружествено учрѣждение. При тежва добри прѣпорѣки и имотна гаранция отъ 5—6000 лева.

Справка въ редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.

Прѣдстоящата стачка на държавнихъ служаци.

Министръ президентъ г. Малиновъ съ твърдъ енергиченъ жестъ заяви, че нѣма да остави щото държавата да бѣде изнудвана отъ нейнитъ служаци, които искатъ уголѣнение на заплатитъ и че повече отъ туй, което тѣ получаватъ, нѣма да имъ се даде.

Хвала и честъ на такъвъ висшъ държавенъ сановникъ, който по най-рѣшителенъ начинъ отстаива своитъ задължения, за изцѣлението на които е далъ най-тържественъ обѣщания прѣдъ цѣлия народъ. И не е достоенъ за нищо единъ висшъ пазителъ на държавни и народни интереси, ако не може и не иска да брани послѣднитъ. Но когато г. Малиновъ, като пръвъ министръ и шефъ на недоволнитъ държавни служаци и при това, като ръководителъ на партията на българската демокрация, отъ висотата на своето положение прави това заявление, той неволно привлича вниманието на всѣки гражданинъ, съкрито интереситъ на народа са скъпи. И ако г. министръ Малиновъ е правъ въ своитъ сѣждения отпосително постѣпката на служацихъ по желѣзницитъ и въ телеграфоопощенската служба, то нѣще съмнѣние, ще бѣде подкрѣпенъ отъ всѣки истински гражданинъ, въ какъвто случатъ трѣбва да се очаква пълно поражение на тия, които нахърняватъ интереситъ на държавното управление. Тукъ момента е чръвичатно сериозенъ, защото той иде да разкрие нѣкои тъмни работи отъ нашия държавенъ животъ. Който се интересува живо отъ настоящия въпросъ, трѣбва най-напрѣдъ да си постави за база тѣзи двѣ обстоятелства: а) че управлението на нашата страна днесъ е повѣрено на хора, които отъ тридесетъ години насамъ се борили съ разнитъ политически режими, за да могатъ, чръзъ поемане властта, да приложатъ ония демократически принципи, които сѣ легнали въ основитъ на тѣхната политическа дѣятелностъ и б) че желѣзничаритъ и телегра

фонощепски служещи сж най-слабо възнаграждаванитѣ, макаръ тѣ да сж оня елементъ отъ общия държавенъ персоналъ, върху който лежи най-тежката служба по тѣхното вѣдомство. Ний знаемъ, че всички досегашни режими сж били чужди на интереситѣ на българската маса, като сж се ограничавали изключително въ старанията си да запазятъ само интереситѣ на държавата. За тѣхъ държавата е всичко. И тукъ е разликата между единъ режимъ на привилегировани обществени съсловия и режимъ безъ привилегии, къквото ний разбираме подъ понятието демократически. Нашето държавно управление е било повечето бюрократическо, защото въ него сж запазвани интереситѣ на чиновницитѣ отъ висшитѣ кръгове, — на военитѣ и гражданскитѣ чиновници — и послѣ на търговцитѣ. Кolkото се отнася до еснафитѣ и малкитѣ чиновници и служещи, можемъ да кажемъ, че за тѣзи почти никакви грижи не сж полагани. Тоя начинъ на управлението най-много се осажда отъ демокрацията.

Слѣдъ като народа проживѣ доста ожидания за вътрѣшно уреждане на страната, дойде редъ да се взематъ нѣкои мѣропріятия за привеждане въ порядѣкъ разстроениитѣ ни вътрѣшни работи. Подигаха се въпроса за сѣденето на стамболовиститѣ, за да имъ се отнѣматъ злоупотрѣбенитѣ отъ държавната хазна милиони, но и до сега нищо не е прѣдприето въ това отношение. Това даде поводъ на оппозицията и на народа да си правятъ разни тълкувания относително искреността на дадената декларация отъ правителството прѣди законодателнитѣ избори. Обаче ний още не можемъ да считаме горното обстоятелство като симптомъ на нарушение общанията на демократитѣ, защото и самитѣ тѣ не сж се изказали категорично за предаването на стамболовиститѣ подъ сѣдъ. Днесъ обаче сме прѣдъ другъ фактъ, много по характеренъ за опрѣдѣляние доколко днешното правителство е готово да се придържа въ ония принципи по които въ оппозиция се различаваше отъ личнитѣ режими.

Извѣстно е, че желѣзничаритѣ слѣдъ като демократитѣ поеа властта, прѣдвѣиха искания за подобрене на положението имъ. Тогава г. Малиновъ не каза, че нѣма да даде да бѣде изнудвана държавата, макаръ да му бѣ извѣстно, че просителитѣ ще прѣдприематъ втора стачка, ако не бждатъ удовлетворени. Напротивъ, г. Малиновъ имъ обеща да ги удовлетвори напълно, но като прѣдварително се приучи тѣхното положение. Обаче минаха се вече двѣ години и нищо още не е направено отъ г. Малинова въ полза на желѣзничаритѣ. Бюджета за 1910 година непрѣдвидна увеличение заплатитѣ на тѣзи служещи, а напротивъ, заплатитѣ се увеличаватъ на висши чиновници. Какво значи това? Желѣзничаритѣ виждатъ, че безъ борба нѣма да си извоюватъ по-добро положение и за туй възнамѣряватъ да обявятъ стачка. Възмутенъ отъ това, г. Малиновъ се провиква: „Нѣма да дамъ да бѣде изнудвана държавата“. Прѣкрасно, г. Малиновъ, ако можете това да сторитѣ. Но работата е тамъ, че ний не можете да избавите държа-

вата отъ изнудването, което ще и причинятъ недоволнитѣ нѣйни органи, чрѣзъ които тѣзи държава функционира. Може би нѣкакви висши интереси на българската държава да ви диктуватъ да прѣдпочтете мѣриятъ на хиляди същипани отъ работа хора, но голѣма грѣшка ще сторите, ако мислите да се опрете на грубата сила на военнитѣ власти, което съвсѣмъ не подобява на единъ демократъ. Но да кажемъ, че отъ сегашното си положение вий извлѣкохте достатъчно поука и че демократизма въ държавното управление е вече една химера за васъ. Това разбираме. За насъ е обяснимо, че всѣки властелинъ лесно може да приобрѣте практическата мѣдростъ, какво народъ и държава сж несъвмѣстими нѣща, но вий и да искате, не можете да прѣдотвратите послѣдствията на едни развивающа се условия. Можете ли вий да помогнете за поестеняването на живота? Ако можете, бждете увѣрени, че желѣзничаритѣ ще се откажатъ отъ претенцитѣ си. За жалостъ, вий това не можете да сторите и че въ това се сами признавате, се доказва отъ обстоятелствата, че вий заедно съ вашитѣ колеги увеличавате заплатитѣ на високитѣ чиновници. Да не би да мислите че живота е поскъпнѣлъ само за висшитѣ чиновници?

Може би статията ни още не щѣ бѣде отпечатана, когато ще се разнесе въ единъ мигъ изъ цѣло българско царство тревожната вѣстъ за избухването на желѣзничарската стачка. Това не трѣбва никому да се виде чудно. Сѣщо не трѣбва да се разбира че за стачката ще бждатъ виновни демократитѣ. Тукъ борбата не е съ демократическата партия, както и по-рано тя не бѣше съ стамболовската партия. Борбата е между държавта и нейнитѣ онеправдани служещи. Която партия и да имаше управлението, никога нѣма да застане твърдо на краката си и да почне да управлява по волята на народа, докато самия тоя народъ не се издигне до положението на господаръ въ страната. А кога ще се издигне народа до това положение? Когато прѣживѣе редъ борби, борби най-рѣшителни, най-отчаяни.

Нашитѣ симпатии сж винаги на страната на борящитѣ се за животъ.

Когато се изказваме по горния въпросъ, ний не се съмняваме, че принасяме дѣйствителна услуга на управляющата партия, като искаме да я отклонимъ отъ ония постѣпки, които по рано извършиха стамболиститѣ спрямо желѣзничаритѣ. Ний не забравяме, че днесъ страната е повѣрена въ рѣцетѣ на партия, която носи името „демократическа“, въ интереса на която е прѣди всичко да изразява волята не на държавата, а на народа, на неговитѣ обществени съсловия. Но като власт, тая партия лесно може да се прѣвърне на дворцова, като на привилегирована класа, за туй ний искаме да я накараме да се опомни. Днесъ който демократъ се обяви противъ желѣзнич. движение, като движение самостоятелно, безъ политически характеръ, е лицемеренъ демократъ, който е готовъ да съдѣйствува да се заблуди кабинета повече, нежели да му каже,

да му напомни туй, което е длъженъ да прави. Д.

ОТЗИВИ

Работницитѣ по тютюневитѣ работилници.

Виждали сме работници отъ разни заведения и фабрики, които обръщатъ внимание съ своята мизерна външностъ и физическа слабостъ, но това що сме срѣщали у работницитѣ при тукашнитѣ тютюневи работилници, е просто ужасъ. Понеже тѣзи работници отиватъ рано на работа и излизатъ въ тъмно отъ работилницитѣ, мѣчно е да се срѣщните съ тѣхъ, за да ги видятъ въ какво окаянно положение сж тѣзи тоже създания божии. Варна е прѣпълнена съ медицински лѣкари, но явилъ ли се е поне единъ отъ тѣхъ да обрне внимание на тѣзи хора, които прѣдставляватъ призраци, силуети на човѣшки образи, сѣнки на спиритически сеанси? Боже мой, и ний имаме учредени здравословни институти и държавни и частни, а пъкъ изъ улицитѣ, поразкошнитѣ здания и изъ нагиздената публика ежедневно се промѣкватъ съ угаснали погледи, безкрѣвни лица, движущи се живи скелести на юноши и даже дѣца-работници, които, за да изкаратъ за себе и за бѣдни родители кора хлѣбъ, сж подложени на безчеловѣчната експлоатация на ненаситнитѣ за богатство господари. На ли има учреденъ инспекторатъ на труда, кждѣ сж резултатитѣ на неговата дѣятелностъ? Нашитѣ хора твърдѣ много се сърдятъ на социалистическата интелегенция, че подбуждала работницитѣ къмъ борба срѣщу мизернитѣ условия, но трѣбва да се съгласятъ, че докато държавата стои равнодушна къмъ положението на работницитѣ, то и социалиститѣ още повече ще бждатъ усърдни въ своитѣ дѣла, които тѣ считатъ за свой свещенъ дългъ.

Ний не владѣемъ теоритѣ на Маркса и Енгелса, за да доказваме че социализма има, бждѣще и че само чрѣзъ социалистически строй ще благодѣйствува човѣчеството, но туй, което ежедневно виждаме, дава ни право да се възмущаваме изъ дѣното на душата си. Какво е назначението на една държавна властъ и какъвъ е общественния дългъ на сѣки интелегентенъ гражданинъ, ако не тоя — да се даде всѣкому повече възможностъ за единъ човѣшки животъ? Ако съврѣмнената държава не ще да стори или не може да стори нѣщо полезно за всички безъ изключение нейни членове, то защо сж тѣзи институти, като: правосѣдие, просвѣщение, религия, когато тѣ не реагиратъ на общественитѣ неправди, а оставатъ съвършенно безсилни прѣдъ тѣхъ?

Види се, че мършавитѣ работници сами ще изнесатъ върху кокалеститѣ си плѣщи борбата за своето спасение отъ злото.

Санитаренъ контролъ на млѣното. Г-нъ Варненския градски ветеринаренъ лѣкаръ Д-ръ Ив. Жековъ съ обширенъ рапортъ отъ 20 т. до Кмета на Варнен. гр. община е мотивиралъ нуждата отъ повече строгъ санитаренъ контролъ върху млѣното и добитѣка, отъ които се то получава като, сжсвѣрѣмнено е прѣпо-

рѣчалъ мѣрки за прилагане на тоя контролъ, а именно:

1) Всѣкой който произвежда и продава млѣко въ града и района му, трѣбва да иска разрѣшение отъ общината, гдѣто ще продава млѣко, като укаже мѣстожителството си (свидѣтелство отъ общината че е дѣйствителенъ (членъ) жителъ на извѣстна община), мѣстото гдѣто се отгледва добитѣка му и тѣзи, които доятъ млѣкото и го разнасятъ.

При това всѣкой млѣкопродавецъ въ града е длъженъ при поискване разрѣшение за това, да депозира въ общинската каса една сума отъ 40—50 лева, която ще служи срѣщу евентуални глоби по нарушение правилника за санитарния надзоръ върху млѣкото;

2) Всички стопани на доенъ добитѣкъ (крави, биволици, овце и кози), на които млѣкото се консумира отъ самитѣ стопани или се продава въ града, сж длъжни да заявятъ въ извѣстно срокъ, числото на доенитѣ си добитѣкъ, въ канцеларията на градски ветеринаренъ лѣкаръ. Заявяването е задължително и тогава, когато стане продажба — покупка на доенитѣ добитѣкъ, за да се отбѣлѣжи промѣната въ общия списѣкъ;

3) Всички лица, които нагледватъ добитѣка и тия, които го доятъ и разнасятъ млѣкото, сж длъжни да се явятъ при градския медицински лѣкаръ въ общината, за да бждатъ прѣгледани и записани въ общия списѣкъ и

4) Всѣкой, който иска да внесе въ града млѣко за продаване, е длъженъ да прѣдстави въ канцеларията на градски ветеринаренъ лѣкаръ свидѣтелство, издадено отъ компетентната ветеринарна властъ, че доенитѣ му добитѣкъ е здравъ и че ако сж крави и биволици, сж подложени на изпитание съ туберкулинъ.

Не може да се не признае и то съ пълно основание, че г. Д-ръ Ив. Жековъ е единствения до сега ветеринаренъ лѣкаръ въ града ни, който полага неуморни старания по своята служба.

Надѣваме се, че почитаемата Вар. гр. община ще вземе съ живъ интересъ подъ внимание ходатайството на г. Д-ръ Жековъ за прилагане контролъ върху млѣкото което е едно отъ най-жизненитѣ артикули за хранене на организма. Стига вече се е тровило населението съ фалшифицирано млѣко.

Нужда отъ фелдшерски участѣкъ. Получихме дописка, въ която се разправя, че въ с. Спасово по рано е имало мед. фелдшеръ и участѣкъ, който твърдѣ е спомогалъ за здравословното състояние на населението както въ с. Спасово, така и на околнитѣ села. Но отъ какъ тоя участѣкъ е закритъ, болѣститѣ върлували свободни, на които много дѣца ставали жертви. Отъ извѣстно врѣме въ тия мѣста силно върлувалъ коремния тифозъ и като нѣма никаква медицинска помощъ, смъртнитѣ случаи бивали твърдѣ чести.

Чудно е защо висшата санитарна властъ у насъ е толкова нехайна къмъ опазване общественото здравие.

Казватъ, че на много мѣста изъ царството, споредъ бюджета, биле прѣдвидени фелдшери и лѣкарски

служби, но не били назначени нито фелдшери нито лѣкари. Да ли по икономически съображения се върши това, или нѣма достатъчно фелдшери и лѣкари у насъ, — незнаемъ. Въ всѣки случай това е една прѣстѣпница нехайностъ къмъ здравствениитѣ интереси на нашето селско население, което храни легионъ чиповници, оплуди въ излишества и разкошъ, а бѣдната селска маса прѣкарва дни въ неволи.

Иматъ думата земеделѣскитѣ депутати.

Г-нъ Иванъ Поповъ отъ село Равна, провадийско, съ писмо до редакцията ни опровергава категорично да е искалъ 20 лв. рушветъ отъ г. Желю Мирчевъ, за което нѣщо, основани на писмо отъ послѣдния до редакцията ни, бѣхме съобщили въ единъ отъ миналитѣ броеве на вѣстника ни. Автора на опровержението твърди, че въ с. Вѣнчанъ земедел. дружба е сведена до нула по своето значение и че Желю Мирчевъ не билъ приетъ за съвѣтникъ по причина, че комисията по приемане пълномощията на делегатитѣ намѣрила Вѣнчанската дружба за нередовна, вслѣдствие на което Ж. Мирчевъ даже не е билъ приетъ за делегатъ на конгреса. Г. Поповъ заявява, че ще прѣдложи въпроса на разрѣшене отъ третейски съдъ за нанесената му клевета.

Една присѣда на русенски апелат. съдъ. Приятно ние да съобщимъ на читателитѣ си отъ варненското общество, че видния нашъ съгражданинъ Благой Пѣйчевъ, прѣдприемачъ, който прѣди нѣколко години бѣше признатъ за виновенъ отъ тукашния Окр. Съдъ че се заклѣлъ лъжовно въ единъ нищоженъ процесъ за 45 лева, на 20/XI т. г. е оправданъ отъ Русенския апелативенъ съдъ, който отмѣни присѣдата на варненския окр. съдъ, като неправилна и погрѣшна. Това ни навежда на мисълта за опасноститѣ, на които е изложенъ въ честта и свободата си всѣки почтенъ гражданинъ, който би ималъ нещастieto, като въ случая Бл. Пѣйчевъ, да се види първомъ тегленъ на съдъ, като отвѣтникъ и заставенъ отъ нѣкой и нѣкакъвъ ищецъ да се заклѣне върху спорната сума по дѣлото — защото не я дължи, а слѣдъ това пъкъ да отговаря прѣдъ углавния съдъ за лъжезаклѣване и да има насрѣща си, като свидѣтели на мнимото лъжезаклѣване, самия ищецъ и двама или трима нагласени свидѣтели, ортаци и сподвижници за изнудване, които безъ да мигнатъ „по чиста съвѣсть“ свидѣлствуватъ противъ нещастния обвиняемъ, че той прѣдъ тѣхъ билъ нѣкога „призналъ“, че дължалъ сумата, върху която се заклѣлъ и пр. Ако самия съдъ, който сѣди обвиняемия за лъжезаклѣване, не се върѣ по внимателно въ психологията на подобни свидѣтели, ако не обсъди критически такива свидѣтелски показания които се отличаватъ отдалеч въ лъжа по общата фраза, и противорѣчията си, ето ти готова осъдителната присѣда, която обявява подсѣдния виновенъ за лъжезаклѣване и го осъжда на строгъ тъмниченъ затворъ съ лишението отъ граждански и политически права. Такъвъ бѣ случая съ г-нъ Бл. Пѣйчевъ, прѣди 1—2 години,

когато Варн. Окр. Съдъ го осъди за лъжезаклѣване въз основа на показанията на заинтересовани и съмнителни свидѣтели. Това бѣше очевидно една съдебна грѣшка, груба грѣшка. Въ апелативната инстанция обаче лъжата и фалшътъ лъснаха. Съдътъ, по-вѣщъ и опитенъ, съзря грубата лъжа, съ която бѣха съшити свидѣтелскитѣ показания, на които се базираше присѣдата на Окр. Съдъ. Тоя по високъ съдъ не се задоволи, да чете и протоколира, безъ контролъ, буквата на свидѣтелскитѣ показания, но се върѣ въ съдържанието имъ прецѣни качеството имъ като доказателство. Наредъ съ това, чрѣвъ редъ други нови доказателства — писменни документи и свидѣтели се установи лъжливостта на свидѣтелитѣ на обвинението, истинността на факта, че сумата е била наистина изплатена отъ Бл. Пѣйчевъ, че най-сетне Бл. Пѣйчевъ добросъвестно се заклѣлъ какво не я дължи. Прокурора отегли обвинението и съдътъ — оправда обвиняемия съ пълно основание.

Единъ Слушатель.

Законопроекта за старинитѣ и Варненското Археологическо д-во. Варн. Арх. д-во въ засѣданието си на 13 т. м. обсъди доста обстойно новия законопроектъ за старинитѣ. отъ разискванията, които станаха въ това засѣдание, па и отъ самия законопроектъ личи явно, че съставителитѣ му не сѣ взели въ внимание даже съществуването на археологич. д-ва въ България, нито пъкъ сѣ взели и поискали мнѣнията на вѣщи археолози при съставянето на тоя законопроектъ, както това се практикува обикновено съ всичкитѣ ни закони.

Въ законопр. за старинитѣ се прокарва централистичното начало; — иска се всичко да се централизира въ София, и за музея тамъ да работи цѣла България като всичко цѣнно, важно ще се прѣнася въ Соф. Музей. А това, не ще съмнѣние, ще се отрази гибелно за археологич. д-ва и същевременно ще се убие оная любовъ и охота къмъ събиране старинитѣ — къмъ археологията у отдѣлнитѣ граждани — пожертвуватели, тѣй систематично и съ мъжки всѣвана отъ археол. д-ва у насъ.

Голѣма и непростителна грѣшка е направена въ законопроекта, — оставянето на административ. властъ (полицията) да се грижи за събирането на всички старини, а на българ. граждани е знайно, какво усърдие проявява полицията при тия случаи и какъ хищнически сѣ се разнижавали и изчезвали много старинни цѣности, повѣрени на полицейски (по случая г. Б. Райновъ много намѣсто посочи единъ примѣръ, който характеризира добръ нашитѣ управници сега и въ негово врѣме); — нѣщо повече, на археологич. д-ва не се даватъ никакви права при събирането на старинитѣ; напротивъ тѣ се поставятъ подъ заповѣдитѣ на единъ окол. началникъ. на единъ стражаръ и пр., на които се даватъ права, а на археологич. д-ва — не, — когато трѣбваше да се прѣдвиди тъкмо обратното, защото: не е окол. н-къ или стражара, който ще опѣни кое е цѣнна старина и да се грижи по старателно за упазването ѝ;

това е работа на специалисти, на археолозитѣ, а не и на невѣжитѣ полицаи!....

Цѣлнитѣ старини сѣ гордостта на града, въ който сѣ намерѣни и трѣбва въ него да стоятъ: старинитѣ трѣбва да се съхраняватъ тамъ дѣто сѣ намѣрени; — такава е тенденцията на западъ, а у насъ се прокарва, въ законопроекта, тъкмо обратното: иска се, повтаряме, цѣла България да работи за соф. музей.

По поводъ на това и други несъобразности на законопроекта, Вар. археологич. д-во избра една комисия, състояща се отъ кмета г. Церонъ, и г-да Стояновъ и д-ръ В. Карамихайловъ. която съвмѣстно съ настоятелството на д-вото да проучи добръ законопроекта и добръ го разкритикува, като направи потрѣбното, гдѣто трѣбва, да се взематъ подъ внимание тия бѣлѣжки.

Същевременно събранието взе резолюция, съ която се иска отлагането за разглеждане на законопроекта за старинитѣ, отъ народ. събрание, за да се проучи добръ въпроса за старинитѣ, като се иска мнѣнието на вѣщи археолози и археологич. ни д-ва. Съ резолюцията се апелира къмъ археологич. д-ва да се загрижатъ за своята автономия и се произнесатъ по законопроекта.

В. Ето и взетата резолюция.

1. Резолюция: Днесъ, 13-й дни 1909 г., ний членоветѣ на Варнен. Археолог. д-ство, събрани на извънредно засѣдание по поводъ новия законопроектъ за старинитѣ, слѣдъ като го всестранно опсѣдихме и намѣрихме:

1) че въ казания законпроектъ е прокарано *напълно централистичното начало*, толкова вѣрно за музейното дѣло въ България, и

2) че въ него сѣ *неуважени и напълно пренебрегнати* археологическитѣ дружества и тѣхнитѣ музеи, които сѣ *единственитѣ будители на любовъ къмъ старинитѣ въ българското население*, единственитѣ грижовни пазители на недвижимитѣ и главни издирвачи и пазители на подвижнитѣ старини,

Рѣшихме:

1) Въ дневния редъ на проектираната конференция отъ прѣдставители на всичкитѣ археолог. дру-ва въ България прѣвъ идущата година, да се постави на първо мѣсто разискването въпросъ за законъ за старинитѣ въ България.

2) Да се ходатайствува прѣдъ Г-на Министра на Народната Просвѣта и прѣдъ Г-на Прѣдседателя на Народното събрание: *да се отложи озаконяването на този законопроектъ до идущата сесия.*

3) При съставянето на новъ законопроектъ за старинитѣ да се взематъ прѣдварително мотивирани тѣ мнѣния на археолог. дружества, рѣшенията на общата археологич. конференция, както и мнѣнията на свѣдущи по този въпросъ лица,

и 4) Настоящата резолюция да се изпрати до Народнитѣ прѣдставители отъ Варненския окръгъ за свѣденіе и застъпничество, до окръжния управителъ, до окръжния свѣтъ, до градскитѣ и селски общини въ окръга, които сѣ заинтересувани отъ бъдещето на музейното дѣло въ Варненския окръгъ. Резолюцията да се изпрати за свѣде-

ние на всички археологически д-ва съ молба да я подкрепятъ, и въ пресата, за да ѝ даде най-широка гласностъ.

II. Избрана е комисия, състояща се отъ Г-нъ Ив. Цѣровъ, градски кметъ, Г-нъ Д-ръ В. Карамихайловъ, общински съвѣтникъ и Г-нъ Ив. Стойновъ, учителъ въ дѣвическата гимназия, която заедно съ настоятелството на дружеството да изработи начала за новъ законопроектъ въ духа на взетата резолюция.

Руската плавателна изложба.

която се очакваше съ голѣмо нетърпение и интересъ отъ населението на варненския окръгъ, не можеше да задоволи любопитството на гражданитѣ по причина на разпорежданията, които бѣха направени отъ страна на нашитѣ власти. Твърдѣ незначителна частъ — шепя привилегировани господа — само можеше да посѣти парахода „Николай II“, въ който се излагаха произведения отъ руска промишленостъ. Много граждани бѣха пристигнали отъ околнитѣ градове съ цѣлъ да видятъ изложбата, обаче почти никой отъ тѣхъ не сполучи. Добръ щѣше да бѣде, ако парахода „Николай II“ прѣстоеше повече врѣме за да могатъ ксички граждани да го посѣтятъ. Краткото пристояване на парахода до варненския кей и посѣщението му само отъ пѣколцина души произведе лошо впечатление на гражданитѣ и не даде слѣдователно, нужния ефектъ.

На 12 того слѣдъ полунощъ парахода отплува за Бургазъ, отъ кѣдето ще замине въ Цариградъ. Учимъ се че парахода щѣлъ да се завърне въ Варна и прѣстои повече, за да могатъ гражданитѣ да го посѣтятъ.

Ревизия въ тукашната земеделска банка. По причина на раздоритѣ, които има между чиновницитѣ въ тукашната земедел. банка пристигналъ е специаленъ пратеникъ отъ централното управление въ София, който да изучи причинитѣ имъ. На пратеника г. Милановъ прѣдстои едно щателно изслѣдване и внимателно отнасяне къмъ показанията на всѣки чиновникъ отдѣлно, за да не падне въ заблуждение. Центра на раздоритѣ сѣ счетоводителя г. Чомаковъ и касиера г. Чешмеджиевъ, които сѣ стари непримирими врагове. Повечето отъ чиновницитѣ, доколко ни е извѣстно, сѣ на страната на г. Чешмеджиевъ, нежелателно на Чомакова, понеже послѣдния бивалъ несправедливъ и грубъ къмъ тѣхъ.

Прѣдъ видъ на много заплѣтени тѣ интриги може да се прѣдскаже, че ревизията нѣма да дойде до положителни и ясни резултати.

Въ тукашната памучна фабрика „нязъ Борисъ“ е служилъ отъ нѣколко години на редъ единъ работникъ, който се осакатилъ твърдѣ опасно и вмѣсто да му се окаже помощъ за оздравяването, споредъ устава на фабриката, той е билъ уволненъ отъ сегашния директоръ (англичанинъ), който, както ни разправятъ, билъ много кораво сърдеченъ човѣкъ и на работницитѣ гледалъ, като на бездушни орждия.

Какво прави прѣдставителя на работническия трудовъ комитетъ въ Варна, та не се е застъпилъ за нещастния работникъ, който е вече половинъ човѣкъ.

Варна, Печат. на Д. Тодоровъ и С-ие